

HISTÒRIA ECONÒMICA CONTEMPORÀNIA POLÍTICA I FINANCES INTERNACIONALS EN EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC OCCIDENTAL.

Professor: Josep Pujol Andreu

Programa de l'assignatura i orientacions generals. Curs 2007-2008

PROGRAMA

Introducció:

1. Canvi, temps i incertesa: l'economia com a ciència històrica
2. Per que finances i desenvolupament com a fil conductor de l'assignatura?
3. Organització del programa: el problema de les perioditzacions.
4. Principals habilitats que haurien d'assolir els estudiants.
5. Comentaris sobre els recursos bibliogràfics i electrònics.
6. Principals recursos bibliogràfics i electrònics.

Primer grup de temes:

Polítiques econòmiques lliberals, creixement econòmic i subdesenvolupament (1870-1914): l'hegemonia del sistema financer britànic.

Tema 1.

La intensificació de les relacions econòmiques internacionals i la formació d'un nou sistema de pagaments multilateral.

- 1.1. Població, recursos i expansió dels mercats mundials: l'estalvi i la inversió com a variables estratègiques i les diferents experiències de desenvolupament.
- 1.2. El problema dels equilibris financers internacionals: les balances de pagaments sota hegemonia britànica.
- 1.3. La formació del patró or i l'estabilitat dels tipus de canvi: la lliura esterlina com a moneda clau.
- 1.4. Les primeres experiències d'unions monetàries: com fer complementàries les polítiques econòmiques nacionals?.

Tema 2.

La formació del sector financer contemporani.

- 2.1. Els sistemes bancaris tradicionals.
- 2.2. Els bancs centrals, les societats anònimes bancàries: la concentració del sector.
- 2.3. L'excepció d'Estats Units: un sistema financer escapçat i poc estructurat.
- 2.4. L'expansió del primer gran centre financer del món: la City.

Tema 3.

El funcionament d'un sistema de tipus de canvi fixos (el patró or) en la teoria i en la pràctica.

- 3.1. La teoria dels ajustaments via preus: dels economistes clàssics al Cunliffe Report.
- 3.2. Els supòsits de la teoria: evidències contradictòries i nous elements d'anàlisi.
- 3.3. El funcionament del sistema als països desenvolupats, les colònies i als països en vies de desenvolupament: Gran Bretanya, l'Índia i Argentina.
- 3.4. L'acumulació dels desequilibris i la inestabilitat del sistema.

Segon grup de temes:

De les polítiques econòmiques lliberals a les keynesianes (1914-1958): la inestabilitat del sistema internacional de pagaments i l'hegemonia financera d'Estats Units.

Tema 4.

L'herència financera i social de la Primera Guerra Mundial i la seva interpretació.

- 4.1. Guerra, societat i finances: la crisi de les polítiques econòmiques lliberals i els nous desequilibris financers.
- 4.2. Les polítiques de postguerra i l'accentuació dels desequilibris.
- 4.3. De la inestabilitat monetària a l'estabilització sota l'hegemonia d'Estats Units: el nou sistema de tipus de canvi fixos del patró canvi or.
- 4.4. La crisi final del model econòmic del segle XIX: el trencament del sistema financer internacional, els controls de canvis i les noves àrees monetàries.

Tema 5.

La Segona Guerra Mundial i el procés de definició de les polítiques econòmiques keynesianes.

- 5.1. El final del "laissez faire" i les noves polítiques econòmiques i socials durant la guerra.
- 5.2. Les negociacions de Bretton Woods i la definició d'un nou sistema multilateral de pagaments: conflictes i acords.
- 5.3. L'herència econòmica, política i social de la guerra, i els interessos econòmics de les elits d'Estats Units.
- 5.4. Els fracassos de Bretton Woods, l'OIC i el "Pla de Moneda Clau": el Pla Marshall i els plans complementaris de suport.

Tercer grup de temes:

Del keynesianisme al neo-liberalisme (1958-2005): dels tipus de canvi fixos als flexibles i la nova hegemonia de les finances supranacionals.

Tema 6.

El retorn a la convertibilitat i el nou Sistema Monetari Internacional en el patró dòlar or.

- 6.1. Creixement econòmic, estabilitat financera i Estats del Benestar fins 1971: una experiència difícil de repetir.
- 6.2. Primeres manifestacions de les debilitats del patró dòlar or: la Balança de Pagaments d'Estats Units i el mercat d'eurodòlars, les pressions inflacionistes i la crisi de la lliura esterlina.

6.3. De la crisi del sistema de Bretton Woods a la crisi econòmica generalitzada: estancament, inflació i tipus de canvi flexibles.

6.4. L'expansió de les finances supranacionals: els mercats de futurs i els santuaris financers.

Tema 7.

Els nous equilibris financers i les polítiques neoliberals.

7.1. L'ascens de les polítiques econòmiques neoliberals: el retorn a l'austeritat.

7.2. Expansió i debilitat del nou sistema financer en la dècada de 1980: la crisi del deute extern.

7.3. El deteriorament de l'Estat del Benestar.

7.4. Els precaris equilibris econòmics, socials i financers a principis del segle XXI.

ORIENTACIONS GENERALS DEL CURS I DE LA GUIA D'ESTUDIS

1) La programació i la guia d'estudis del curs estan pensades inicialment per una assignatura presencial de 5 crèdits ECTS, en un primer any de Màster en Economia i/o en Administració d'Empresa, o en un segon cicle d'aquestes llicenciatures. Com s'indica en la Introducció, un dels principals objectius del curs és que els estudiants aprenguin a relacionar els coneixements adquirits en altres assignatures del Pla d'Estudis i a aplicar-los en una perspectiva històrica.

2) Per a cada tema la guia especifica els següents continguts:

- a) Síntesi de les principals idees del tema i lectures a fer.
- b) Esquema del tema.
- c) Il·lustracions que s'utilitzaran a les classes.
- d) Preguntes a treballar i discutir en les classes de pràctiques i docència tutoritzada.
- e) Un exemple de pregunta de seguiment.

3) L'assignatura s'avaluarà segons sigui la grandària dels grups de docència: avaluació única, avaluació continuada amb proves de seguiment, o avaluació continuada amb proves de seguiment i exposicions dels estudiants.